

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

УДК 339.977

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/33.25>**Глушенко Я.І.**

кандидат економічних наук, доцент
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1454-0369>

Корогодова О.О.

кандидат економічних наук, доцент
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2338-365X>

Моїсеєнко Т.Є.

кандидат економічних наук, доцент
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2074-8062>

Черненко Н.О.

кандидат економічних наук, доцент
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7424-7829>

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ФОРСАЙТУ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті наведено теоретичні підходи до визначення поняття форсайту та надано авторське поняття форсайту міжнародної діяльності. Зазначено актуальність форсайт досліджень для мікро-, макро-, мезо- та міжнародного рівня розвитку економіки та суспільства. Наведено значення форсайту для національної економіки та міжнародної безпеки, а також міжнародної торгівлі, міжнародного руху капіталів та інших форм міжнародної діяльності. Зазначено зростаючу роль інструментарію міжнародного страхування та форсайту у нівелюванні ризиків і загроз. Проаналізовано умови застосування форсайт-технологій різними країнами протягом останніх шістдесяти років. Сформульовано відмінності форсайту від прогнозування та наведено переваги форсайту.

Ключові слова: форсайт, форсайт-технології, міжнародна діяльність, прогнозування, міжнародне страхування, національна економіка та міжнародна безпека.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження форсайту в міжнародній діяльності визначається швидкими та нестабільними змінами мікро-, мезо- макро- та міжнародного середовища, що потребують від урядових органів, структур підприємницького типу та інших економічних акторів нових підходів до стратегічного планування та прогнозування. В умовах невизначеності, зростання впливу економічних та політичних криз, поляризації світової геополітики, а також умов правового режиму воєнного стану в Україні форсайт відіграє важливу роль у виявленні та аналізі можливих сценаріїв майбутнього. Застосування форсайту у міжнародній діяльності дозволяє вчасно визначати можливі ризики і загрози для національної економіки, і розробляти відповідні стратегії для зменшення їхнього впливу, що сприяє зміцненню міжнародної безпеки. Поєднання форсайту з механізмами міжнародного страхування дозволяє національним економічним

агентам не лише вчасно оцінювати ризики й загрози, а й створювати дієві стратегії для їхнього нівелювання. Форсайт є важливим елементом забезпечення конкурентоспроможності мікро-, мезо-, макро- та міжнародного рівнів на світовому ринку, передбачаючи динаміку розвитку технологій, структурних змін у міжнародній економіці та інституційному середовищі національних економік. Форсайт дає можливість національним урядам, представникам бізнесу та іншим стейкхолдерам формувати політики та стратегії, які дозволяють не лише адаптуватися до майбутніх змін, але й створювати умови для сталого розвитку в довгостроковій перспективі. Таким чином, дослідження зазначеного питання є актуальним на сучасному етапі розвитку міжнародної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання форсайту розглядалось у роботах багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців. Зацікавленість

дослідників у вивченні питань трансформації форсайту у міжнародній діяльності в різних контекстах постійно зростає. Своє бачення сутності форсайту опублікували такі вітчизняні науковці, як Дайнеко Л.В., Шелудько Е.І. [1], Скрипниченко М.І. [2], Квітка С. [3], Окландер М.І. [4], Паладченко О.Ф., Молчанова І.В. [5], Решетняк О.І. [6], Рибінцев В.О., Клопов І.О. [7], Шевченко Л.С. [8], а також закордонні дослідники Б. Мартін [9], П. Беккер [10], Ф. Беркхаут, Дж. Хергін, А. Джордан [11], Р. Слейтер та М. Бассей [2]. Питання трансформації міжнародної діяльності під впливом певних чинників невизначеності розглядалось й авторами у попередніх публікаціях [12–15]. Незважаючи на важливість міжнародного аспекту для наддержавного і державного рівнів, у наукових дослідженнях відсутнє визначення сутності та особливостей форсайту міжнародної діяльності.

Мета статті полягає в систематизації теоретичних поглядів на сутність поняття форсайту, з'ясуванні принципів форсайту та визначенні особливостей форсайту міжнародної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Форсайт – досить нове поняття в українській науці, яке виникло у відповідь на необхідність здійснення прогнозування та планування майбутнього розвитку, у тому числі економічних процесів, в умовах динамічних змін технологій та свідомості суспільства. У дру-

гій половині ХХ століття і у ХХІ столітті, коли темпи інноваційного прогресу і глобалізації суттєво прискорились, стало зрозуміло, що традиційні методи прогнозування не завжди відповідають потребам, не здатні надати точні й корисні оцінки для формування довгострокових перспектив.

Сам термін «форсайт» походить від англійського слова “foresight”, що буквально означає передбачення або завбачливість; здатність правильно судити про те, що станеться в майбутньому, і планувати свої дії на основі цих знань [16]. В наукових джерелах можна зустріти різні визначення даного поняття (таблиця 1).

На думку колективу авторів, для дослідження питань міжнародної діяльності і враховуючи результати попередніх досліджень [12], доцільно застосувати наступне, запропоноване нами, визначення: форсайт міжнародної діяльності – це сценарне прогнозування розвитку форм міжнародної діяльності (міжнародної торгівлі, міжнародного руху капіталів, міжнародної міграції робочої сили, міжнародного науково-технічного співробітництва, міжнародних валютно-фінансових відносин) з урахуванням дій суб'єктів (міждержавного, макро-, мезо- і мікрорівнів) спрямованих на формування, розвиток та реалізацію переваг міжнародного співробітництва, міжнародної спеціалізації і кооперації з метою забезпечення міжнародної конкурентоспроможності країн (регіонів).

Таблиця 1 – Тракткування поняття «форсайт»

Автори	Визначення
Бен Мартін (SPRU, University of Sussex)	Форсайт – це процес, що включає систематичні спроби зазирнути у віддалене майбутнє науки, техніки, економіки та суспільства з метою виявлення напрямів стратегічного розвитку, стратегічних досліджень і нових технологій, які з високою ймовірністю можуть надати максимальні економічні та соціальні переваги». Форсайт не має на меті передбачити майбутнє – розкрити його так, ніби воно було заздалегідь визначене, а повинен допомогти нам його будувати. Він пропонує нам розглядати майбутнє як щось, що ми можемо створити чи сформувані, а не як щось уже вирішене.
EU FOREIGN Guide	Форсайт – це систематичний, спільний процес побудови бачення майбутнього, націлений на підвищення якості прийнятих у цей момент рішень і прискорення спільних дій. Ідеологія форсайта походить від конвергенції тенденцій сучасних розробок в сфері політичного аналізу, стратегічного аналізу та прогнозування.
United Nations Industrial Development Organization	Форсайт – це сценарне прогнозування соціально-економічного розвитку, у якому можливі варіанти розвитку економіки, суспільства та промисловості у десяти-двадцятирічній перспективі.
ForTech	Форсайт - це природна людська діяльність, яка, насправді, завжди виконувалася і окремими людьми, і компаніями. Тим не менш, зараз вона формалізована в ефективну методику і застосовується урядами, регіонами й іншими суб'єктами стратегування для формування рамок у науці і практиці. Технологія Форсайта дозволяє враховувати довгострокові наслідки і можливості в прийнятті рішень. Форсайт може бути використаний для розробки стратегій і довгострокового планування розвитку регіонів, муніципалітетів та інших видів територіальних утворень.
О.Ф. Паладченко, І.В. Молчанова	Форсайт - це безперервний процес, який із використанням менеджменту, моніторингу та оцінки його результатів здійснюється такими загальними етапами: підготовка; залучення учасників; розробка; впровадження; оновлення (коригування)
П. Беккер	Процес активного пізнання майбутнього і створення бачення середньострокової і довгострокової перспектив; систематичне дослідження майбутнього науки, економіки та суспільства для підтримки прийняття актуальних рішень і мобілізації спільних зусиль для їх виконання.
Ф. Беркхаут, Дж. Хергін, А. Джордан	Форсайт є способом мислення про майбутнє для визначення потенційних можливостей і загроз, що можуть мати місце в найближчій перспективі декількох років або десятиліть.
В.О. Рубінцев, І.О. Клопов	Засіб систематичної оцінки тих напрямів розвитку науки і технології, які можуть мати сильний вплив на конкурентоспроможність компаній, створення багатства й якості життя.
Л.С. Шевченко	Форсайт – це процес систематичного виявлення нових пріоритетних напрямів інноваційного розвитку та можливих технологічних перспектив, які за умови інвестування та організації систематичної роботи зможуть у довгостроковій перспективі істотно впливати на соціально-економічний розвиток країни, регіону, галузі або корпорації. Мета форсайту – визначення можливого майбутнього, створення бажаного образу майбутнього, визначення стратегій його досягнення.

Джерело: побудовано авторами на основі [5; 7-11]

Серед країн, які першими застосували форсайт у 60–70 роках XX сторіччя, слід відзначити США та Японію. З кінця 80-х років XX сторіччя форсайт почали використовувати Франція, Нідерланди, Німеччина, Нідерланди. У 90-х до застосування форсайт-технологій доєдналися не тільки країни Європи, а і країни Азії, Латинської Америки [2, с. 21–22]. Серед країн, яких форсайт розпочав застосовуватися з 2000-х років науковці відмічають Угорщину, Словаччину, Чеську Республіку, Польщу, Румунію, Болгарію, Естонію [5, с. 24].

Поняття форсайт виникло та укоринилось, зважаючи на наступні причини:

1. Технологічні зміни та інновації: майбутнє прямо залежить від здатності розпізнавати та прогнозувати технологічні тренди, усвідомлювати їх майбутній вплив і готуватися до нього.

2. Високий рівень невизначеності та складності середовища: швидкість змін у зовнішньому середовищі (економіці, політиці та суспільстві) обумовлює необхідність у точнішому прогнозуванні, розробці ймовірних сценаріїв, які допомагають краще зрозуміти можливі зміни та підготуватися до них.

3. Глобалізація: через посилення взаємозв'язку між країнами, події, рішення та тренди в одній частині світу можуть суттєво впливати на інші країни, створюючи потребу у стратегічному прогнозуванні з урахуванням глобальних ризиків та можливостей.

4. Зростаючий вплив стейкхолдерів на прийняття рішень: державні і місцеві органи влади, громадські організації, громадяни, представники бізнесу, а також необхідність залучення активної частини суспільства для визначення шляхів розвитку.

5. Обмеження традиційних методів прогнозування: методи дослідження переважно вузькі та сфокусовані на короткострокових прогнозах або лінійних моделях. Форсайт є способом подолання цих обмежень, адже включає як кількісні, так і якісні підходи та дозволяє враховувати різні сценарії розвитку.

6. Інституційна потреба у стратегічному плануванні: багато компаній та корпорацій усвідомили, що для досягнення успіху в умовах глобальної конкуренції потрібен стратегічний підхід, а отже і довгострокове бачення.

7. Соціальні та екологічні виклики: усвідомлення обмеженості природних ресурсів та негативного впливу людської діяльності на екосистему спонукає шукати нові методи для оцінки та пом'якшення ризиків у майбутньому.

8. Необхідність формування альтернативних шляхів розвитку [7, с. 88].

І вітчизняні, і зарубіжні науковці визначають і вивчають різні пріоритетні напрями науково-технічної та інноваційної діяльності за допомогою форсайт досліджень. Хоча найчастіше у науковій літературі розглядаються питання технологічного форсайту (молекулярна нанотехнологія, технології транспорту, медицини, енергетики), деякі дослідники зосереджуються на експертній оцінці майбутніх тенденцій і довгостроковому прогнозуванні технологічної політики з використанням форсайт. Публікації з прогнозування економічного та соціального розвитку, як правило, охоплюють питання розвитку окремих галузей і країни загалом у межах стратегічних і корпоративних форсайтів.

В науковій літературі можна зустріти результати дослідження передбачення майбутнього і в таких більш вузьких тематичних сферах, як стратегічне управління, екологічний менеджмент в умовах сталого розвитку економіки, політика управління підземними водами, визначення тягаря захворювань та прямих витрат на охорону здоров'я в умовах зростання захворюваності на ожиріння в Ірландії до 2030 року, планування транспортної системи та вироблення відповідної політики в умовах глобалізації, економічна нестабільність, зміни клімату, технологічних інновацій та зміни споживчих переваг тощо [2, с. 25–27]. Розвиток форсайту в економічній діяльності пройшов кілька етапів, кожен з яких відображає зміну підходів до планування і прогнозування з урахуванням різних чинників, які впливають на економічне та бізнес-середовище (рис. 1).

На початкових етапах розвитку форсайт був спрямований на прогнозування нових технологій для військових і космічних галузей, використовувались такі методи, як: метод Дельфі, сценарне планування, експертні дослідження. Далі застосовувалось стратегічне планування вже для організацій і урядів з урахуван-

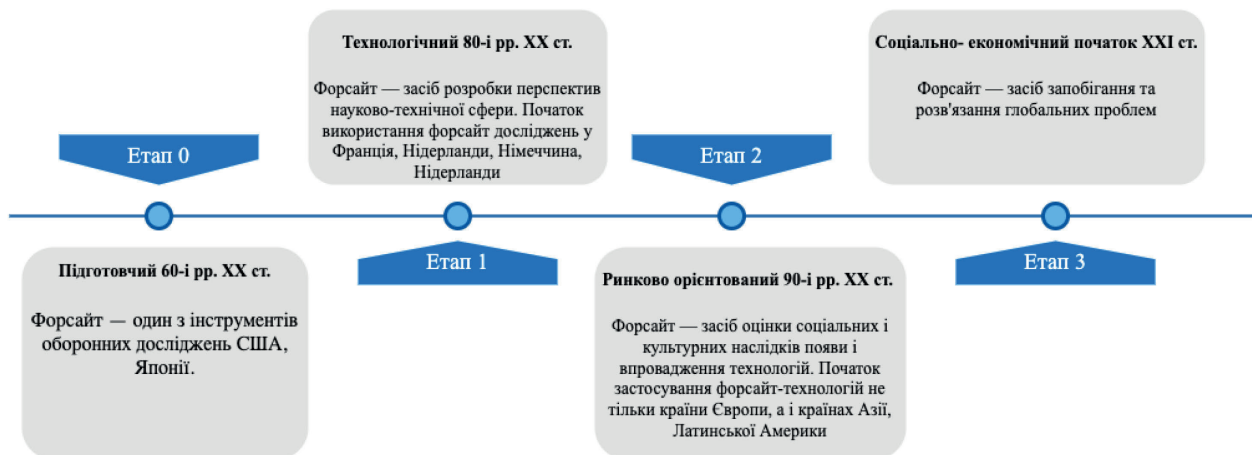

Рисунок 1 – Етапи розвитку форсайту

Джерело: побудовано авторами на основі [2; 7]

ням глобальних тенденцій, популярними методами були: SWOT-аналіз, PEST-аналіз, розробка сценаріїв, портфельний аналіз. Згодом, з'являється системне розуміння взаємозв'язків між технологіями, екологією, політикою і економікою. Використовують методи багатофакторного аналізу, моделювання сценаріїв, STEEPV-аналізу (соціальні, технологічні, економічні, екологічні, політичні, ціннісні фактори).

На сучасних етапах фокусують увагу на інноваціях для сталого розвитку, соціальної відповідальності, адаптивних і трансформаційних рішень, а також найновіші тенденції використання великих даних і штучного інтелекту для миттєвого аналізу і прогнозування з урахуванням змінного цифрового середовища. Методи, що застосовуються: дизайн-мислення, партисипативний форсайт (включення громадськості), методи штучного інтелекту для аналізу великих даних, машинне навчання, штучний інтелект, автоматизація, комбіновані підходи для адаптивних стратегій.

Доцільно зауважити щодо характеристики першого етапу, науковець, який проводив дослідження, відзначає британську програму (1984), яка використовувала технологічний форсайт, як систематичний інструмент оцінки наукових і технологічних досягнень у довгостроковій перспективі із визначенням економічного та соціального впливу.

Щодо характеристики другого етапу – ринково-орієнтованого форсайту, то слід відзначити розширення врахування соціальних і культурних наслідків появи та впровадження технологій. Автор дослідження наводить приклади впливу мобільного зв'язку, автономного енергозабезпечення – на сімейні, політичні інститути, організацію праці й т. п.

І третій етап, який було виділено – соціально-економічний форсайт. На даному етапі дослідження акцентується на проблемних питаннях, які неможливо розв'язати використовуючи тільки технологічні рішення (проблеми голоду, бідності, війн й т.п.). Зазначені питання потребують зміни світового порядку, визначення консенсусу у баченні майбутнього усім світовим суспільством [4, с. 321].

Форсайт часто порівнюють із прогнозуванням, тож розглянемо відмінності та сформуємо переваги. Порівняльна характеристика прогнозу і форсайту проведена та продемонстрована вітчизняними науковцями, – Рибінцевим В. О., Клоповим І. О. [7], Шевченко Л. С. [8] (таблиця 2).

Аналіз наукової літератури дозволяє згрупувати принципи форсайту наступним чином:

1. Залученість (commitment) різних громадських сил – бізнесу, наукового співтовариства, органів державної влади та громадянського суспільства до обговорення і зіставлення довгострокових прогнозів, стратегій розвитку, вироблення більш повного комплексного бачення майбутнього, досягнення консенсусу та узгодження шляхів досягнення майбутнього.

2. Комунікація (communication) усіх учасників.

3. Концентрація на довготривалому періоді (concentration on the long term).

4. Координація (coordination), де наука і технологія оцінюються в зв'язку з економічними і соціальними досягненнями [2, с. 103].

Доцільно виділити принципи форсайту, запропоновані Р. Слейтером та М. Бассеєм:

1. Зумовленість поточних рішень уявною картиною майбутнього.

Таблиця 2 – Порівняльна характеристика прогнозу і форсайту

Прогноз	Форсайт
Передбачення майбутнього за допомогою наукових методів або розрахунок невідомого економічного показника за заданих факторів на підставі моделі.	Дискусія між стейкхолдерами про «вигляд» майбутнього, вибір узгодженого найкращого варіанту і визначення спільних напрямів із його досягнення. Передбачення бажаного майбутнього.
Розробляється вузьким колом експертів.	Розробляється широким колом експертів із різних сфер діяльності, наукової спільноти, залучення для опитування зацікавлених груп населення. Можливість інтеграції знань та експертних думок фахівців різного профілю, різних груп населення (жителів регіону), зацікавлених у розв'язанні проблеми.
Включає ймовірнісні очікування подій, що не завжди пов'язані з НТП (наприклад, прогноз курсу акцій).	Включає оцінку можливих перспектив розвитку економіки, культури і суспільства, які пов'язані з прогресом науки, техніки, технології, соціальними та іншими змінами.
Розроблення можливих прогнозних сценаріїв без обов'язкового розрахунку ефективності.	Оцінюються ймовірні соціально-економічні ефекти.
Визначаються очікувані ризики.	Визначаються можливі ризики й упущена економічна вигода в результаті їх настання.
Рекомендації щодо виконання прогнозу.	Система раннього попередження негативних подій.
Розробляється на основі статистичних методів, моделювання, експертних оцінок (метод Дельфі).	Використовуються експертні панелі, метод Дельфі, SWOT-аналіз, мозковий штурм, побудова сценаріїв, технологічні дорожні карти, дерева релевантності, аналіз взаємного впливу та ін.
У точності прогнозу використовуються оцінки довірчого інтервалу прогнозу для заданої ймовірності його здійснення.	Точність передбачення не визначається. Як відомо, коли існує невеликий перелік зрозумілих варіантів розвитку подій, кожен з них може бути ретельно проаналізований і прорахований. Якщо кількість варіантів зростає, то провести ретельний аналіз досить складно, й іноді економічно недоцільно. Тоді науковцям потрібно визначити основні (ключові) параметри, за якими і буде проходити порівняння альтернатив.
Часові горизонти передбачення 5–10 років.	Часові горизонти передбачення 20–25 років.

Джерело: побудовано авторами на основі [7; 8]

2. Фокусування на пошуку бажаних сценаріїв, оцінці можливостей розширення потенціалу людини і його самореалізації.

3. Урахування «відкритих» і «закритих» стратегій.

4. Необмеженість у часі, варіативність (оскільки причинно-наслідкові зв'язки нелінійні), орієнтація на процес і моделювання варіантів, а не слідування за шаблонами.

5. Застосування практичної уяви, пошук альтернатив і руйнування стереотипів, ідентифікація взаємозв'язків і аналіз їх логіки.

6. Розвиток навичок розроблення превентивних заходів [2, с. 103].

Аналізуючи вищевказані принципи форсайту, виділимо основні складники, які відрізняють його від традиційних підходів до прогнозування та стратегічного планування. Принцип залученості акцентує на важливості міжсекторальної взаємодії, де бізнес, наукові кола, державні структури та громадянське суспільство об'єднуються для створення багатостороннього бачення майбутнього, що забезпечує більш повний консенсус. Принципи комунікації та координації сприяють обміну інформацією між усіма зацікавленими сторонами, інтегруючи науково-технологічні напрями з соціально-економічними перспективами. Принципи, визначені Р. Слейтером і М. Бассеєм, поглиблюють бачення форсайту через фокус на пошуку бажаних сценаріїв, варіативність підходів, відсутність жорстких часових обмежень та розгляд відкритих і закритих стратегій. Зазначені принципи також підкреслюють важливість нестандартного мислення, яке дозволяє ідентифікувати різноманітні альтернативи розвитку та аналізувати їхні взаємозв'язки. Отже, форсайт міжнародної діяльності охоплює широкий спектр методологічних підходів, що враховують складну природу сучасних глобальних перетурбацій в економіці та суспільстві. Уникнення шаблонного мислення, поєднання стратегічних уявлень про майбутнє з прагненням досягти практичних результатів і нівелювати

потенційні ризики роблять форсайт одним із ключових інструментів формування конкурентоспроможної та адаптивної стратегії розвитку національних економік на міжнародній арені.

Висновки. У статті проведено всебічний аналіз теоретичних підходів до визначення поняття форсайту, запропоновано авторське визначення форсайту міжнародної діяльності та обґрунтовано актуальність цього підходу для мікро-, мезо-, макро- та міжнародного рівнів розвитку економіки і суспільства. Визначено зростаючу роль форсайту у розробці і реалізації стратегій розвитку національних економік і певних форм міжнародної діяльності, що стає все більш затребуваним в умовах швидких і нестабільних змін у глобальному середовищі, зокрема зростання невизначеності, економічних та політичних криз, поляризації світової геополітики, правового режиму воєнного стану в Україні. Форсайт забезпечує можливість прогнозування та аналізування потенційних сценаріїв майбутнього, дозволяючи національним урядам, бізнесу та іншим зацікавленим сторонам розробляти стратегії для зменшення ризиків і загроз, що позитивно впливає на національні економіки країн та міжнародну безпеку в цілому. Окремо наголошено на ролі міжнародного страхування у комплексі з форсайтом, що сприяє не лише своєчасній оцінці ризиків, але й формуванню ефективних стратегій для їх мінімізації. Форсайт-технології, які розвивалися у різних країнах протягом останніх шістдесяти років, демонструють переваги перед традиційним прогнозуванням завдяки гнучкості, орієнтації на довгострокову перспективу та здатності адаптуватися до нових загроз. Зазначені положення демонструють, що форсайт міжнародної діяльності є критично важливим для забезпечення конкурентоспроможності та стійкого розвитку економіки у глобалізованому середовищі, передбачаючи динаміку розвитку технологій, структурні зміни у міжнародній економіці та інституційному середовищі окремих країн та світу в цілому.

Список використаних джерел:

1. Дайнеко Л.В., Шелудько Е.І. Проведення дофорсайтних досліджень: організаційний аспект. *Український соціум*. 2021. № 2 (77). С. 26–42. URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/26_39_No-277_2021_ukr.pdf
2. Інституційно-організаційні основи проведення форсайтдослідження «Економіка України – 2050»: колективна монографія / за наук. ред. д-р екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України М. І. Скрипниченко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ, 2021. 492 с. URL: http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2022/04/ForsiteUkraine_2050-3.pdf
3. Квітка С. Інноваційні механізми в публічному управлінні: форсайт. *Аспекти публічного управління*. 2019. № 7 (4). С. 5–16. URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/489>
4. Окландер М.І. Форсайт як різновид маркетингових досліджень науково-технологічного розвитку економічних систем. С. 318–327. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197263396.pdf>
5. Паладченко О.Ф., Молчанова І.В. Сучасні підходи і методи проведення прогнозних досліджень: світовий досвід і можливість його використання в Україні. *Наука, технології, інновації*. 2018. № 2. С. 23–32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/STI_2018_2_6
6. Решетняк О.І. Форсайт-методи в управлінні науково-технологічним розвитком. *Ефективна економіка*. 2019. № 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.12.67>
7. Рибінцев В.О., Клопов І.О. Форсайт, як технологія реалізації стратегії розвитку економіки. *Інтелект XXI*. 2017. № 3. С. 87–94. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2017/2017_3/12.pdf
8. Шевченко Л.С. Стратегічний форсайт: управління майбутнім. *Право та інновації*. 2019. № 3 (27). С. 90–97. URL: <https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/article/view/561/509>
9. Martin B.R. Foresight in Science and Technology. *Technology Analysis & Strategic Management*. 1995. Vol. 7. № 2. P. 139–168
10. Becker P. Corporate foresight in europe. A First Overview, RTK2 Scientific and Technological Foresight, European Commission. 2002. 30 p.
11. Berkhout F., Hertin J., Jordan A. Socio-economic futures in climate change impact assessment: using scenarios as «learning machine». *Global Environmental Change*. 2002. № 12. P. 83–95.

12. Міжнародна економічна діяльність України [Електронний ресурс] : конспект лекцій для студентів спеціальності 051 «Економіка», освітньої програми «Міжнародна економіка». Київ : КІП ім. Ігоря Сікорського. 2023. 120 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/56467>
13. Войтко С.В., Гавриш О.А., Корогодова О.О., Моїсеєнко Т.Є. Транснаціональні корпорації: навч. посібник. КІП ім. Ігоря Сікорського. Київ : НТУУ «КІП». 2016. 210 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/49845>
14. Глушенко Я.І., Корогодова О.О., Петренко К.В., Черненко Н.О. Урахування ризику при трансформації міжнародної діяльності на засадах індустрії 4.0. з використанням концепції теорії гри. Збірник праць XIX Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Ефективність та автоматизація інженерних рішень у приладобудуванні». 20–21 грудня 2023 р. Київ : ПБФ, КІП ім. Ігоря Сікорського. 2023. С. 475–478.
15. Корогодова О. О., Щур К. О., Черненко Н. О. Трансформація міжнародної діяльності тнк на основі індустрії 4.0 та логістики 4.0. *Наукові перспективи. Серія «Економіка»*. 2024. Вип. 5(47). С. 768–779. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)-](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-)
16. Cambridge dictionary. The official site. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/foresight>

References:

1. Daineko L. V., Sheludko E. I. (2021) Provedennia doforsaitnykh doslidzhen: orhanizatsiinyi aspekt [Conducting Pre-Foresight Research: Organizational Aspect]. *Ukrainskyi sotsium – Ukrainian Society*, no. 2 (77), pp. 26–42. Available at: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/26_39_No-277_2021_ukr.pdf
2. Skrypnychenko M. I. (eds.) (2021) Instytutsiino-orhanizatsiini osnovy provedennia forsaitdoslidzhennia «Ekonomika Ukrainy – 2050» [Institutional and Organizational Foundations of Foresight Research “Economy of Ukraine – 2050”]: kolektyvna monohrafiia / NAN Ukrainy, DU «In-t ekon. ta prohnozuv. NAN Ukrainy» [NAS of Ukraine, SE “Institute of Economics and Forecasting of NAS of Ukraine”]. Kyiv. 492 p. Available at: http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2022/04/ForsiteUkraine_2050-3.pdf
3. Kvitka S. (2019) Innovatsiini mekhanizmy v publichnomu upravlinni: forsait [Innovative Mechanisms in Public Administration: Foresight]. *Aspekty publichnoho upravlinnia – Aspects of Public Administration*, no. 7 (4), pp. 5–16. Available at: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/489>
4. Oklander M. I. (2020) Forsait yak ryznovyd marketynhovyykh doslidzhen naukovo-tekhnologichnoho rozvytku ekonomichnykh system [Foresight as a Type of Marketing Research in the Scientific and Technological Development of Economic Systems]. Pp. 318–327. Available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/197263396.pdf>
5. Paladchenko O. F., Molchanova I. V. (2018) Suchasni pidkhody i metody provedennia prohnoznykh doslidzhen: svitovyi dosvid i mozhlyvist yoho vykorystannia v Ukraini [Modern Approaches and Methods of Conducting Forecasting Research: World Experience and the Possibility of its Use in Ukraine]. *Nauka, tekhnologii, innovatsii – Science, Technology, Innovations*, no. 2, pp. 23–32. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/STI_2018_2_6
6. Reshetnyak O. I. (2019) Forsait-metody v upravlinni naukovo-tekhnologichnym rozvytkom [Foresight Methods in the Management of Scientific and Technological Development]. *Efektivna ekonomika – Effective Economy*, no. 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.12.67>
7. Rybintsev V. O., Klopov I. O. (2017) Forsait, yak tekhnologiiia realizatsii stratehii rozvytku ekonomiky [Foresight as a Technology for Implementing Economic Development Strategy]. *Intelekt XXI – Intellect XXI*, no. 3, pp. 87–94. Available at: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2017/2017_3/12.pdf
8. Shevchenko L. S. (2019) Stratehichni forsait: upravlinnia maibutnim [Strategic Foresight: Managing the Future]. *Pravo ta innovatsii – Law and Innovations*, no. 3 (27), pp. 90–97. Available at: <https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/article/view/561/509>
9. Martin B. R. (1995) Foresight in Science and Technology. *Technology Analysis & Strategic Management*, vol. 7, no. 2, pp. 139–168.
10. Becker P. (2002) Corporate Foresight in Europe: A First Overview, RTK2 Scientific and Technological Foresight, European Commission. 30 p.
11. Berkhout F., Hertin J., Jordan A. (2002) Socio-economic Futures in Climate Change Impact Assessment: Using Scenarios as a “Learning Machine”. *Global Environmental Change*, no. 12, pp. 83–95.
12. Mizhnarodna ekonomichna diialnist Ukrainy [International Economic Activity of Ukraine]: konspekt lektsii dlia studentiv spetsialnosti 051 “Ekonomika”, osvitnoi prohramy “Mizhnarodna ekonomika”. (2023) Kyiv: KPI im. Ihoria Sikorskoho, 120 p. Available at: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/56467>
13. Voitko S. V., Havrysh O. A., Korohodova O. O., Moiseenko T. Ye. (2016) Transnatsionalni korporatsii [Transnational Corporations]: navchalnyi posibnyk / KPI im. Ihoria Sikorskoho. Kyiv: NTUU “KPI”, 210 p. Available at: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/49845>
14. Hlushchenko Ya. I., Korohodova O. O., Petrenko K. V., Chernenko N. O. (December 20–21, 2023) Urakhuvannia ryzyku pry transformatsii mizhnarodnoi diialnosti na zasadakh industrii 4.0 z vykorystanniam kontseptsii teorii hry [Risk Consideration in Transforming International Activities Based on Industry 4.0 Using Game Theory Concept]. Zbirnyk prats XIX Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii studentiv, aspirantiv ta molodykh vchenykh “Efektivnist ta avtomatyzatsiia inzhenernykh rishen u prykladobuduvanni”. Kyiv: PBF, KPI im. Ihoria Sikorskoho, pp. 475–478.
15. Korohodova O. O., Shchur K. O., Chernenko N. O. (2024) Transformatsiia mizhnarodnoi diialnosti TNC na osnovi industrii 4.0 ta lohistyky 4.0 [Transformation of International Activities of TNCs Based on Industry 4.0 and Logistics 4.0]. *Naukovi perspektyvy. Seriiia “Ekonomika” – Scientific Perspectives. Series “Economics”*, issue 5(47), pp. 768–779. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)-](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-)
16. Cambridge Dictionary. The official site. Available at: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/foresight>

**Hlushchenko Yaroslava, Korohodova Olena,
Moiseienko Tetiana, Chernenko Natalya**
*National Technical University of Ukraine
“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

FEATURES AND PRINCIPLES OF FORESIGHT IN INTERNATIONAL ACTIVITIES

The article examines theoretical approaches to defining the concept of foresight, while also proposing an original author's definition of foresight in the context of international activities. The relevance of foresight research has been identified across various levels of economic and social development—micro, macro, meso, and international. The significance of foresight for national economies, international security, global trade, capital flows, and other forms of international activity has been elucidated. Notably, the increasing role of international insurance in mitigating risks and threats arising during the execution of international economic relations has been emphasized. By analyzing the conditions under which foresight technologies have been applied in different countries over the past sixty years, the authors have delineated the fundamental differences between foresight and traditional forecasting, highlighting the advantages of the former. The urgency of investigating foresight in international activities has become particularly pronounced amid rapid and unstable changes in the economic and political landscape. This situation necessitates new strategic planning approaches from government bodies, enterprises, and other economic actors. The article underscores that in times of uncertainty, economic and political crises, geopolitical polarization, and the legal regime of martial law in Ukraine, foresight emerges as a crucial tool for identifying potential future scenarios. Its application enables timely identification of risks and threats to the national economy, facilitating the development of strategies to mitigate their impact and thereby enhancing international security. According to the authors, the integration of foresight with international insurance mechanisms empowers national economic agents to assess risks and threats promptly while formulating effective strategies to neutralize them. Foresight, as a tool for ensuring competitiveness in the global market, allows for the anticipation of technological dynamics, structural changes in the international economy, and transformations within the institutional frameworks of national economies. The authors' analysis of foresight principles highlights the importance of intersectoral interaction, communication, and coordination among all stakeholders, which fosters a comprehensive approach to strategy formulation. Thus, the authors of this article demonstrate that foresight is a key instrument for developing adaptive strategies on the international stage, taking into account the complex global transformations occurring in the economy and society.

Keywords: *foresight, foresight technologies, international activity, forecasting, international insurance, national economy and international security.*

JEL classification: C50, C53
